

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก
อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อ ปี ค.ศ.๑๙๙๒ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงครั้งล่าสุด ซึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ.๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ

ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

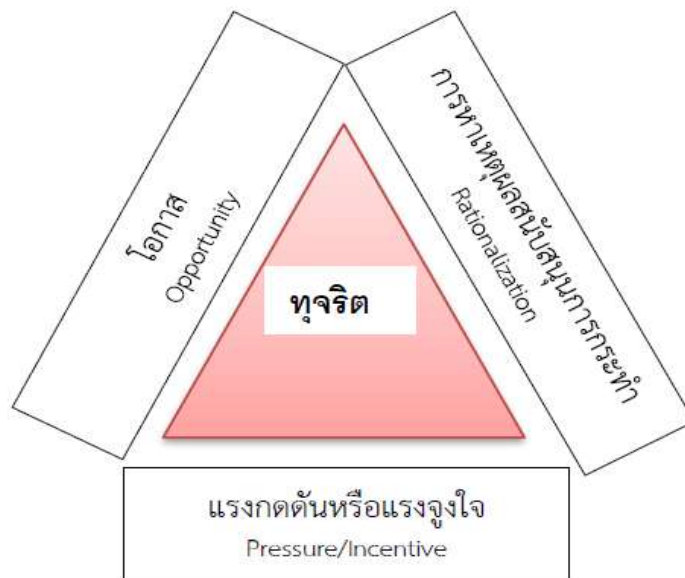
ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- ⇒ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- ⇒ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- ⇒ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก
- ⇒ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตและประพหุติมิชอบ

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการอนุญาต อนุมัติต่าง ๆ)

๕.๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว, การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน)

๕.๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ (การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ)

๖. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติงานข้างต้น

เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และการประเมินผลกระทบความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

-เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

-เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

-ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

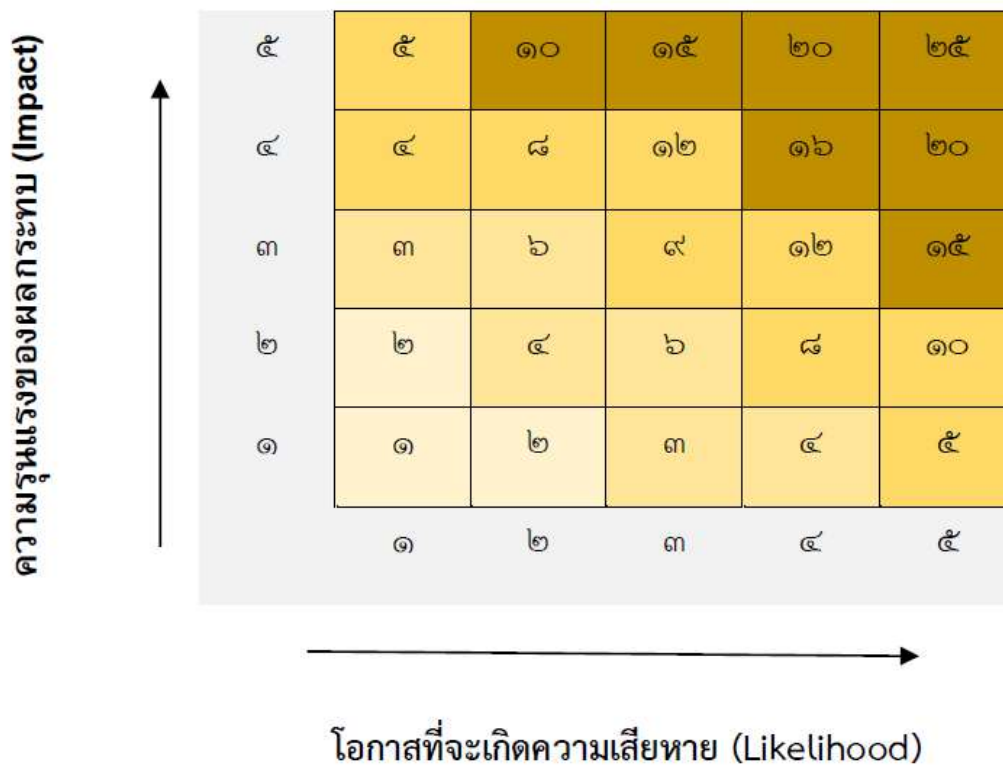
$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ}$$

(Likelihood x Impact)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่ที่เป็น ๔ ส่วน

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

๗. กระบวนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางชั้นแตก มาใช้วิเคราะห์ความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต

ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลบางชั้นแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย		/

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ		✓
๒	การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อให้บุคคลนั้นได้ประโยชน์		✓

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง

ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		✓

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับเปลี่ยนได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ด้านที่ ๔ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและการให้บริการตามภารกิจ
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/ความเสี่ยงการบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน / องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม		✓

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ	ระดับความจำเป็น	ระดับความรุนแรง	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		ของการเฝ้าระวัง	ของผลกระทบ	
		๓ ๒ ๑	๓ ๒ ๑	
๑	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ	๑	๑	๑
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	๑	๑	๑
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑	๑	๑
๕	การบริหารงานบุคคล	๑	๑	๑

๑๐. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะ
แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อ
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยงและประพฤติมิชอบ

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การอนุมัติ อนุญาตตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ	ดี	/		
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	ดี	/		
การจัดซื้อจัดจ้าง	ดี	/		
การบริหารงานบุคคล	ดี	/		

๑๑. แผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมชอบ	มาตรการป้องกัน การทุจริตและประพฤตินิยมชอบ
การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ	- เจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการ ยกเว้นหรือไม่เป็นไปตาม กฎหมาย	- การนำระบบอุปถัมภ์มา ใช้ในการปฏิบัติราชการ - การแบ่งพรรคแบ่งพวก ของฝ่ายการเมือง	- จัดทำประกาศ No Gift Policy - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ
การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/ การให้บริการ ตามภารกิจ	- เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิ ชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงาน หรือโครงการ - การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จากการบริการ ตามภารกิจ	- การนำระบบอุปถัมภ์มา ใช้ในการปฏิบัติราชการ	- จัดทำประกาศ No Gift Policy - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ - ผู้บริหารติดตามผล ดำเนินโครงการอย่าง ต่อเนื่อง
การจัดซื้อจัดจ้าง	- การรับผลประโยชน์เพื่อ เอื้อให้เกิดการกำหนด คุณสมบัติให้กับ ผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย - มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยง รับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อเพื่อ ประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	- ขาดการควบคุม ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด	- ผู้บังคับบัญชา มีการ ควบคุมและติดตามการ ทำงานอย่างใกล้ชิดมีการ สอบทานและกำชับให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด - มีขั้นตอนการเสนอ เห็นชอบตามลำดับ มีการ กำหนดวงเงินที่เหมาะสม - จัดทำและเผยแพร่ แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัด จ้าง
การบริหารงานบุคคล	- เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อ เลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม - การรับของขวัญเพื่อช่วยให้ บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จาก องค์กร	- ขาดการควบคุม ตรวจสอบอย่างเคร่งครัด	- กำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่ชัดเจน และเป็นธรรม - แสดงเจตนาธรรมณ์ในการ นำหลักคุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานบุคคล

๑๒. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยง การทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติมิชอบ	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	มาตรการตรวจสอบ การใช้ดุลพินิจ	การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจ ในการอนุญาต อนุมัติต่าง ๆ	✓		
๒	มาตรการตามนโยบายต่อต้าน การให้สินบนเพื่อป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ	ใช้อำนาจในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงาน หรือโครงการ	✓		
๓	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใส ในการจัดซื้อจัดจ้าง	การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน	✓		
๔	มาตรการส่งเสริม การบริหารงานบุคคล	ใช้อำนาจในการประเมินผล การปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อนเงินเดือน ไม่เป็นธรรม	✓		

- ✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ✓ สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

๑๓. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๑) (สถานะสีแดง Red) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗, ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงานมาตรการกิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๒) (สถานะสีเหลือง Yellow) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๓) (สถานะสีเขียว Green) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑, ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ	๑	มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	๑	มาตรการตามนโยบายต่อต้านการให้สินบนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ	๑	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
การบริหารงานบุคคล	๑	มาตรการส่งเสริมการบริหารงานบุคคล

๑๔. การประเมินความเสี่ยงทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็นขั้นตอน/ กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	การประเมินระดับ ความเสี่ยง				มาตรการป้องกัน เพื่อไม่เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑.	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	- การนำระบบ อุปถัมภ์ มาใช้ในการปฏิบัติ ราชการ	- ความไม่ยุติธรรม ของผู้มีอำนาจ ในการตัดสินใจ สั่งการ - การแบ่งพรรค แบ่งพวกของ ฝ่ายการเมือง	- ขาดการ ควบคุม อย่างใกล้ชิด	✓				-จัดทำประกาศ No Gift Policy -เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ	การใช้ดุลพินิจในการ ดำเนินการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	ความโปร่งใสของการใช้ อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	- นำทรัพย์สินของ ทางราชการไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว และพวกพ้อง	- ขาดความ รับผิดชอบ ส่วนบุคคล	- ขาดการ ควบคุม ตรวจสอบ อย่าง เคร่งครัด	✓				-จัดทำประกาศ No Gift Policy -เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ -ผู้บริหารติดตาม ผลดำเนิน โครงการอย่าง ต่อเนื่อง	การใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการ เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็นขั้นตอน/ กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง ที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	การประเมินระดับ ความเสี่ยง				มาตรการป้องกัน เพื่อไม่เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๓.	การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ	ความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	- การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือมีการเอื้อประโยชน์ให้ญาติพี่น้องหรือบุคคลใกล้ชิดของบุคลากรในหน่วยงาน	ผู้ปฏิบัติงานขาดความรับผิดชอบที่เพียงพอขาดคุณธรรม และจริยธรรม ขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลขาดจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	- สอดส่องดูแลความประพฤติของบุคลากรในองค์กร	✓				- ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด - จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง - รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร	อบต.บางขันแตกเป็นหน่วยงานที่มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
๔.	การบริหารงานบุคคล	มาตรการส่งเสริมการบริหารงานบุคคล	ใช้อำนาจในการประเมินผลการทำงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม	- การนำระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการปฏิบัติราชการ - เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	- สอดส่องดูแลความประพฤติของบุคลากรในองค์กร					- กำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นธรรม - แสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคล	การประเมินผลการทำงานของพนักงานส่วนตำบล/พนักงานจ้าง

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก

ที่ ๓๐ / ๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่
อาจก่อให้เกิดการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

.....

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) โดยให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามแนวทางและเครื่องมือการประเมินที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ หน่วยงานต้องมีการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๖. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ/เลขานุการ
๗. นักจัดการงานทั่วไป	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

ประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก โดยหากมีปัญหาขัดข้องประการใดขอให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายอภิรักษ์ พัฒนาการพนิช)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางขันแตก